

rendszerét kifogásolja. A nagyobb család emberek számára valóságos veszedelem az a rendszeressé fajult üldözés, amely a fővárosi házakban lépten-nyomon éri őket. Birálja azután a közigazgatás hibáit. A mi közigazgatásunknak minden érdeket szolgálnia kell, csak a közönség érdekével nem kell törődnie. Ezekért a hibákért alig vonják a tisztviselőket felelősségre, de ha a tisztviselő politikai hibát követ el, agyonüldözik. (Ellentmondás a jobboldalon.) *A közegészségügy államosítását kívánja.* Alapos reformra, végső fokban államosításra szorul a vidéki rendőrség is. A költségvetést nem fogadja el. (Helyeslés balról.)

Mihályi Tivadar a nemzetiségek közigazgatási sérelmeit teszi szóvá. Ezeket a sérelmeket nem nemzetiségi tulzók találták ki, hanem a vita ellenzéki szónokai is igazolták. A nemzetiségi törvény végrehajtását kívánja. A költségvetést nem szavazza meg.

Az ülés két óraker fejeződött be.

Schulek Frigyes.

— A szegedi fogadalmi templom építője —

(*Saját tudósítónktól.*) A magyar építőművészet disze és kiválósága, *Schulek Frigyes* egyetemi tanár és műépítész életének nevezetes mozzanatát ünnepli. Hetvenedik születésnapja megadta az alkalmat arra, hogy hangossá és bensővé tegyünk ezt az ünnepélyt, mert olyan évek és évtizedek eredményében jelentkezik ez a hetven év, melynek termékenysége szinte rendkívüli volt, produktív ereje pedig nem szűnt meg mai napig sem. Budapest főváros építményeinek nemzetívételében s egy egész csomó vidéki város, elsősorban Szeged feldiszipítésében majdnem korszakot jelentenek Schulek művei. Az a nemzeti érzés, mely az ő művészetében kifejezésre jutott, gyökerét nemcsak a tradíciók iránt való fogékonyságban, hanem a grandiozitás és a stilszerűség eleven megérzésében nyilvánította. A multat és pedig a magyar multat úgy rekonstruálni, hogy átérezzük a kor lelkét belőle, Schulek-nél jobban kevesen tudják, ezért a nemzeti érzése, mint művészeti energia, nem meddő elméleteknek volt létrehozója, hanem eleven alkotásoknak, formaszépség és monumentális egyformán megnyilatkoztak. A hatása, népszerűsége és tekintélye is ebből a gyökérből hajtott ki, melynek alapforrását viszont talentumának eredetisége és nagy ereje táplálta. Az eredményei azonban eltörülhetetlenek a főváros építészetéből s akár a koronázó templomot, akár a Halász-bástyát idézzük Schulek mellett bizonyítékul, bizonyára évtizedek múlva s olyan dokumentumok lesznek ezek mellette, melyek annak a fejlődésnek a lendületét is jelezni fogják, a mit a magyar építőművészet Schulek Frigyes működésével nyert.

Az a generáció különben, amelyből ő is kivált s amelyhez az életkor hozzávetőleges egyformaságán kívül odafűzték a hasonló művészet hitvallás és világnézet, a magyar művészetnek csupa kiváltságokat adott. Lotz, ő és a mesterek között is legnagyobb mester, *Székely Bertalan* a reprezentánsai ennek a generációnak s nem véletlen, hogy ezt a három kiváltságot a legmelegebb barátság kötötte össze egymással. A *Székely Bertalan* univerzális tehetsége és művészi ereje monumentálisan kiemelkedik a magyar művészettörténelem utolsó századának összes alkotásaiban, de az építőművészet terén ennek a monumentálisnak Schulek személyében kongeniális kiegészítője támadt s ama művek hosszú sorában, melyeket együtt alkottak, a festő és az építész szövetkezése a legremekebb munkák tömegét teremtetten. Kellott tehát kezdeteiben, fejlődésében és kialakulásában értékes eredményekkel járnia a Schulek művészi pályájának. Munkáit, ha nézzük, láthatjuk, hogy mind olyan eredmények, melyek a hetven éves *Schulek Frigyes*

pályáján azokra a vonatokra mutatnak, melyek őt egy dicsőséggel, belső sikerekkel és maradandó eredményekkel betetőzött élet után születési ünnepének mai határáig a művészi ifjúság teljességében elszállították. Ennek az eseménynek méltó jelentőségét igazolta már élete, mi csak a szimbolumának értelmét jelöljük meg, midőn kifejezzük tartalmát és erkölcsi mérlegét azokkal a szavakkal, hogy ez az élet termékeny, nagyon példaadó és hatásokban gazdag élet volt.

Tudvalevőleg Schulek Frigyes magas korára való hivatkozással vonakodott sokáig a szegedi fogadalmi templom építését elvállalni. Most azonban sikerült a fölmerült ellentéteket kiegyenlíteni s az építkezésnek, amely őt évig fog eltartani, misem áll többé útjában.

Schulek Frigvest 70-ik születésnapja alkalmából sokan üdvözölték. *Lázár György* dr. polgármester a következő üdvözlő sorokat intézte hozzá:

Méltóságos ur, *Szeged szabad királyi város közönsége és hatósága* nevében őszinte örömmel üdvözlöm, legjobb szerencsekívánatainkat tolmácsolva, méltóságodat e napon, amidőn szerencsések lehetünk születésének hetvenedik évfordulója alkalmából ünneplni. A magyar építőművészet nagyarányú fejlődésének kialakulásában a mindenek fölött álló kiforrott tudást és a kifinomult nemes izlést képviselik méltóságod alkotásai, amelyek láttára elnémul a bírálat éle s csak a esudálat hódol a művészien szép hatása alatt a szellem hatalma előtt. Ez alkotások egyike régidő óta disziti városunkat és óhajunk s reméljük, hogy a közeli jövőben egy másik, talán még művészibb és tökéletesebb is hirdeti fogadalmi templomunkban Szegeden az isten örök dicsőségét és a magyar építőművészet diadalát és teendi annyi sok más között az idők végéig emlékeztetéssé alkotója nevét. A mindenható végtelen kegyelme őrizze Méltóságodat a művészet diadalára, hazánk büszkeségére, családjának és valamennyiünknek örömére, szellemi és testi erőinek teljességében továbbra is még igen sokáig.

Szeged, 1911 november 20-án.

Lázár György dr.
polgármester.

A munkapárt értekezlete. A nemzeti munkapárt ma értekezletet tartott, melyen a kormány összes tagjai jelen volt. A mai értekezleten, melyen *Dániel Ernő* báró elnökölt, a földmivelésügyi és kereskedelmi tárcák költségvetéseit tárgyalták le. Mindkét tárcatteleinél fölszólalt *Várady Zsigmond* és kifogásolta, hogy az ügyeket nagyon bürokratikusán intézik el. A kereskedelmi tárca tételeinek tárgyalásánál üdvözölték *Beöthy Pál* kereskedelmi minisztert. Az értekezlet este 9 óra előtt ért véget s mindkét átrea költségvetési tételeit egyhangulag elfogadták.

Összeesküvés a szerb kormány ellen. *Belgrádból* jelentik: A belgrádi rendőrség széleskörű összeesküvésről rántotta le a leplet. Politikusok és katonatisztek bünszövetkezetet létesítettek, melynek az volt a célja, hogy *mig Péter király Párisban jár, addig tegyék el láb alól az egész szerb kormányt.* Valóságos államcsíny volt tervben, mely elsősorban *Milovanovics* miniszterelnököt akarta elpusztítani. — A *Tribuna* megerősíti azokat a híreket, melyek szerint Belgrádban és környékén titkos szervezet alakult a kormány és a radikális párt ellen. A rendőrségnek sikerült két Belgrádban lakó *parasztot letartóztatni, akik azzal voltak megbízva, hogy Milovanovics miniszterelnököt és Pasics volt miniszterelnököt, a radikális párt vezérét meggyilkolják.* A *Tribuna* szerint még szenzációs letartóztatások lesznek.

Holttest a Csongrádi-sugáruton.

— Aki a saját feleségét akarta szeretőjévé tenni. —

(*Saját tudósítónktól.*) Holttest feküdt a Csongrádi sugáruton. Alatta piszkos vértócsa, nyakán halálos késszurás, a seb körül barnavörössen aludt meg a vér. Szoknyája combig felhajtvá lilakékesre változott teste nem szánalmat, hanem undort keltett.

Némán vérbefagyva hevert az utca porában a hulla, szája félig nyitva volt, mintha csak a bestiális gyilkos nevét akarná világgá kiáltani. Szótlan volt a tegnap még csókos száj, a titok sötét leple alatt bujdosott a gyilkos.

Ki ölte meg ezt a nőt, kinek a kése hasított halálos sebet a hófehér nyakon? Ez a kérdés kintott mindenkit, aki a hulla légköreinek levegőjét szivta be.

A rendőrség, nagy apparátussal megindította a nyomozást. Keresett, kutatott és talált is egy embert, akinek az inge véres volt és nem tudta az éjszakai alibijét igazolni.

Ez volt tehát a gyilkos!?

Közmegvetés és fegyház várt a véres ingű emberre. Esküdözhetett, védekezhett volna, hiába, mindhiába hiszen a látszat ellent vallott. A látszatnál pedig terhelőbb, veszedelmesebb tanu nincsen.

Már féllábbal a sötét fegyházban volt a véresingű ember, mikor a véletlenség épen olyan embertelenül vallotta be, szörnyű tettét, mint a hogy végrehajtotta.

Igy, de csak így menekült meg az ártatlan ember a látszat szövevényes hálójából, a fegyház veszedelmes sötétségétől.

A véres gyilkosságból ez a momentum a legnevezetesebb és legsajnálatosabb, ha nem jön közbe a véletlen, oda egy ártatlan ember élet.

A büntényről a következő részletes tudósításunk számol be:

Vasárnap reggel fél öt óraker *Fenyvesi István* és *Süli József* szegedi munkások jelentették a Csongrádi-sugáruti rendőrlaktanyában, hogy a Csongrádi-sugárut végén a lovagló uton egy női holttest fekszik hatalmas vértócsában. A jelentést *Gyapjas* rendőr vette át, aki telefonált az éjjeli ügyeletes szolgálatot tartó *Ferenczy Mátyás* tiszteletbeli alkaptánynak, aki viszont *Rex Izsó* dr. kerületi orvost költette fel, értesítette a mentőket s egy rendőrt magához véve, azonnal a Csongrádi-sugárutra ment. Tizenhatszáz év körüli fekete télikabátos, pepitaszoknyás halott nő feküdt a Csongrádi-sugárut 71. számú Terhes István-féle telek előtt. Véres volt. A kocsit felé volt fordulva, lába felfelé összehúzódott helyzetben, a szoknya a comb közepéig felhajtvá, karjai feje felett kiterjesztve. A nyakán hatalmas véres seb tátongott.

A rendőrség első sorban azt szeretne volna megtudni, hogy a gyilkosság mikor történt. Az éjszakai zápor megadta rá a választ.

Hajnali három óraker esett az eső, de a holttest még ezt megelőzőleg kerülhetett a talált helyzetébe, mert alatta a talaj teljesen száraz volt. A holttest mellett egy üres, elhasznált svéd gyufa-skatulyát talált a rendőrség. A holttesttől husz lépésre nagyobb vértócsa látszott, mit az eső egészben elmosott. Mikor világosodni kezdett, a környékbeli lakosokat hívta a helyszínére a rendőrség, hogy ki ismeri meg a holttestet. A holttest zsebeit ugyanis átvizsgálták, de egy jel-telen zsebkendőn, egy láncos kulcsan, egy kis darab szappanon és egy fesűn kívül mást nem talált a rendőrség.

Hetven-nyolevan ember állhatna körül a holttestet, de senki sem ismerte fel a halott asszonyt.

A holttest elszállítása után eszébe jutott egy embernek, hogy ő látott egy pepitaszoknyás asszonyt a *Báló-féle* koresmában. A rendőrök elmentek ide, de a *Ripner-tanyára* utasították őket, ahol tényleg volt a munkások között három pepitaruhás asszony is, de